

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/82/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4416211009
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4416211009.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Viery Koscelanskej a JUDr. Lenky Halmešovej, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: V. Z., narodený XX.XX.XXXX, T.G. K. XX, A. nad U., zastúpený: Advokátska kancelária Mgr. Jozef Vida, s.r.o., Nové Zámky, Turecká 36, IČO: 472 582 50, o zaplatenie 4 546,37 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č.k. 18C/244/2016-144 zo dňa 8. októbra 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku v jeho napadnutej časti, ktorou súd povolil žalovanému zaplatiť priznanú istinu s príslušenstvom v 100 eurových mesačných splátkach ako aj vo výroku o trovách konania m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi súdom prvej inštancie priznanú sumu 4.546,37 eura s príslušenstvom v mesačných splátkach vo výške 200 euro vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia až do zaplatenia s tým, že nesplnením niektorej splátky nastane zročnosť celej sumy . Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom pre uznanie súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.546,37 eur, úrok vo výške 203,77 eur, úrok z omeškania vo výške 4,30 eur, úrok z o meškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4546,37 eur od 26.04.2016 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 203,77 eur od 26.04.2016 do zaplatenia v mesačných splátkach po 100,- eur až do vyrovnania pod hrozbou straty výhody splátok. (výrok I). Ďalej určil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II). Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 232 ods. 3, 4, § 282, § 285 CSP ako aj zisteným skutkovým stavom na základe čoho dospel k záveru, že sú splnené podmienky na rozhodnutie vo veci rozsudkom pre uznanie.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 4.546,37 eura s príslušenstvom a trovy konania. Poukázal na to, že Okresný súd Nové Zámky rozsudkom sp.zn.: 18C 244/2016-75 zo dňa 08.12.2017 žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn.: 7Co 131/2018-123 zo dňa 24.05.2019 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný na pojednávaní dňa 08.10.2019 dlh voči žalobcovi v plnom rozsahu uznal a žiadal, aby mu súd povolil zaplatiť dlh v mesačných splátkach po 100,- eur. Uviedol, že pracuje v Nemecku ako živnostník, zarobí 1.400,- eur, má náklady na stravovanie, za dopravu do práce zaplatí 300,- eur mesačne, za ubytovanie 300,- eur mesačne, sociálne a zdravotné poistenie ho stojí 250,- eur mesačne.

3. Súd prvej inštancie po prejednaní veci dospel k záveru, že finančná situácia žalovaného neumožňuje, aby zaplatil žalobcovi dlh naraz. Vzhľadom na jeho príjem, náklady spojené s bývaním, dochádzkou do práce a platbami do poisťovní by bolo jednorazové plnenie dlhu voči žalobcovi zo strany žalovaného likvidačné. Konštatoval, že splátky, ktoré žalovanému povolil vo výške 100,- eur mesačne sú pre žalovaného vzhľadom na jeho príjmové a majetkové pomery prijateľné a žalobcovi nespôsobia problémy. Navyše výška súdom povolených mesačných splátok je vyššia ako mesačné splátky pôvodne dohodnuté v úverovej zmluve (77,50 eur). Zohľadnil, že podľa verejne prístupných údajov na internete je žalobca bankou so základným imanom vo výške 226.772.998,- eur, za rok 2018 mal zisk vo výške 22.013.000,- eur a k 31.12.2018 disponoval aktívami vo výške 3.600.046.000,- eur, preto, ak žalovaný zaplatí svoj dlh v splátkach, hospodárenie žalobcu tým neutrpí. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že nepochybuje o úprimnej snahe žalovaného situáciu riešiť a dlh voči žalobcovi uhradiť. Navyše, ak žalobca nezaplatí čo i len jednu splátku, stane sa splatným celý dlh a žalobca ho bude môcť exekučne vymáhať. Zdôraznil, že dal žalovanému „poslednú šancu“ na zaplatenie dlhu v splátkach - takéto splnenie dlhu žalovanému pomôže pri riadnom plnení vyhnúť sa exekučnému konaniu a žalobcu neprimerane nezaťažá. Určenie dátumu prvej splátky -teda v mesiaci v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť - má žalovanému umožniť zabezpečiť si finančné prostriedky na prvú splátku v prípade, že tento rozsudok nadobudne právoplatnosť aj čo do výšky povolených splátok. O nároku na trovy konania vrátane trov odvolacieho konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods.1 C.s.p. s prihliadnutím na § 262 ods.1 C.s.p., žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd priznal právo na náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania v rozsahu 100%

4. Proti tomuto rozsudku podal písomne v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% - vo výške zaplatených súdnych poplatkov. V dôvodoch svojho odvolania žalobca uviedol, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku - nedostatočne preskúmal pomery žalovaného, ktorý neprodukoval žiadny dôkaz o svojej situácii a uvedený nezaobstaral ani súd prvej inštancie. Žalobca poukázal na odôvodnenie súdu, z ktorého nie je zrejmé, či v danej veci vykonal dokazovanie. Zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky patričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, teda súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi a rozsudok je tak nepreskúmateľný. Vyjadrenia žalovaného o jeho nepriaznivej sociálno-ekonomickej situácii bez akéhokoľvek preukazovania a skúmania predmetných tvrdení, nemôže byť dostatočným podkladom pre povolenie splácania dlžnej sumy v splátkach. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní odkázaný na dôkazmi nepodložené tvrdenia žalovaného o jeho finančnej situácii. Preto žalobca je toho názoru, že posúdenie finančných možností žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Pritom pre posúdenie vymožitelnosti pohľadávky a voľbu vhodného spôsobu jej vymoženia nebude rozhodujúci iba príjem, ale jeho celkové majetkové pomery povinného. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 100,- eur mesačne súd zapríčinil, že žalovaný bude len istinu splácať viac ako 4 roky. Žalobca je toho názoru, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške priznanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery, že sa tým poprel samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty. Výška splátky musí byť určená primerane tak, aby splátky neoprávneným spôsobom nezasiahli do práv žalobcu a v konečnom dôsledku aj žalovaného neúmerným predĺžovaním splatnosti tým, že bude zaviazaný zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania a zmluvný úrok. Výhoda poskytnutá žalovanému v podobe umožnenia uhradiť dlh v neprimerane nízkych splátkach je zjavne neprimeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov konania v občianskoprávných vzťahoch. Vzhľadom na čas od podania žaloby na súd, mal žalovaný možnosť prejavíť svoju snahu a záujem dlh uhrádzať a tým preukázať, že mohol priebežne peňažný dlh splácať aspoň v akej tak výške, ktorá by bola primeraná jeho finančným možnostiam. Žalovaný tak neuskutočnil a počas celého súdneho konania neuskutočnil ani jednu úhradu, čo nepreukazuje skutočnú snahu žalovaného dlh hradiť ani nepreukazuje schopnosť žalovaného hradiť dlh v splátkach.

5. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania. Žalovaný vo svojom vyjadrení poukázal na Civilný sporový poriadok, ktorý ustanovuje, že

skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana vyslovene nepoprela, sa považujú za nesporné. Žalovaný na pojednávaní požiadal súd o povolenie splátok, pričom konkretizoval svoje majetkové pomery a finančnú situáciu. Keďže tieto tvrdenia uviedol žalovaný na pojednávaní, na ktoré bol riadne predvolaný aj žalobca, mal možnosť na tieto tvrdenia reagovať. To, že sa žalobca rozhodol nezúčastniť sa na pojednávaní, je jeho slobodné rozhodnutie, avšak musel si byť vedomý, že sa tým vzdáva možnosti reagovať na tvrdenia žalovaného. Pokiaľ teda žalobca nespochybnil tvrdenia žalovaného, súd prvej inštancie postupoval podľa názoru žalovaného správne, keď tvrdenia žalovaného uvedené na pojednávaní považoval za dostačujúce pre osvedčenie jeho príjmov a výdavkov na účely rozhodnutia o povolení splátok. Žalovaný poukázal na citované rozhodnutia predložené žalobcom ohľadne povolenia splátok, je však zrejmé, že tieto nereflektujú dôležitý moment, a to skutočnosť, že otázku povolenia splátok treba skúmať v súčasnosti podľa ustanovení CSP, a preto žalobcom uvádzané rozhodnutia vynesené v čase účinnosti OSP sú právne irelevantné, ďalej skutočnosť, že so žalobcom predložených rozhodnutí nevyplýval dôležitý fakt, a to, či žalobcovia v žalobcom uvádzaných konaniach boli alebo neboli prítomní na pojednávaní, a či reagovali na skutkové tvrdenia žalovaného ohľadne povolenia splátok a pomeroch žalovaného.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Predmetom konania vo veci samej bolo zaplatenie sumy 4.546,37 eura s príslušenstvom, pričom súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.546,37 eura s príslušenstvom, ktorú súd žalovanému povolil splácať v mesačných splátkach po 100,- eur počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade s omeškaním s plnením jednej splátky. Predmetom odvolacieho konania je len časť vyhovujúceho výroku, pretože žalobca podal odvolanie voči časti výroku, ktorým súd prvej inštancie povolil žalovanému priznanú sumu zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 100,- euro.

9. Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

10. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

11. Zákon v citovanom ustanovení stanovuje lehotu na plnenie uloženú súdnym rozhodnutím v rozsahu 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Či je určená lehota plnenia v súlade s Civilným sporovým poriadkom a či je v konkrétnom prípade daný dôvod na splátky, je vo všeobecnosti potrebné posudzovať z oboch strán, t. j. zo strany nielen dlžníka, ale aj veriteľa. Pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti podľa citovaného zákonného ustanovenia alebo pri učení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, je nutné vychádzať nielen z konkrétnych okolností prípadu a osobných a majetkových pomerov strán sporu, pričom treba posúdiť, či prípadné zaplatenie dlžnej sumy v splátkach v určitej výške s ohľadom na výšku dlhovanej sumy, dĺžku omeškania dlžníka s platením a dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlhovanej sumy, nepredstavuje neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa.

12. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti týkajúcej sa výšky mesačných splátok v sume 100,- eur mesačne zmeniť tak, že žalovaný je povinný súdom prvej inštancie priznanú sumu zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 200,- eur, vždy do 15. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia až do zaplatenia s tým, že nesplnením niektorej splátky nastane zročnosť celej sumy. Takto určené splátky lepšie zodpovedajú možnostiam žalovaného a sú aj v jeho záujme, keďže žalovaný je podľa rozsudku súdu prvej inštancie povinný zaplatiť aj úroky z omeškania a to až do zaplatenia celého dlhu. Súd prvej inštancie prijal záver, že finančná situácia žalovaného mu neumožňuje, aby zaplatil žalobcovi dlh naraz a splátky vo

výške 100,- eur mesačne sú pre žalovaného vzhľadom na jeho príjmové a majetkové pomery prijateľné a žalobcovi nespôsobia problémy. Odvolací súd s týmto konštatovaním súdu prvého stupňa nestotožnil a dôvodom pre zmenu výšky splátok bolo tvrdenie samotného žalovaného, ktorý v písomnom vyjadrení doručenom súdu prvej inštancie dňa 14.06.2017 (č.l.33-34) uviedol, že spláca aj splátky iných úverov (okrem tohto úveru) a na živobytie mu zostáva suma 150,- eur. Na pojednávaní konanom pred súdom prvej inštancie dňa 08.10.2019 uviedol, že iné pôžičky nemá, dosahuje mesačný príjem vo výške 1400,- eur, z ktorého má výdavky. Z uvedeného potom vyplýva, že na strane žalovaného došlo k zmene v tom, že v čase rozhodovania súdu už iné pôžičky nesplácal, pričom z hrubého príjmu 1400,- euro mesačne môže podľa názoru odvolacieho súdu splácať mesačné splátky najmenej vo výške 200,- eur mesačne. Žalovaný môže po zaplatení povinných odvodov z hrubého príjmu korigovať svoje výdavky tak, aby splatil svoj dlh v mesačných splátkach po 200,- euro, pretože je v jeho záujme, aby dlh čím skôr uhradil. Odvolací súd prihliadal aj k tomu, že v prípade, ak by žalovaný splácal prisúdený dlh žalobcovi v splátkach vo výške 100,- euro mesačne ako to určil súd prvej inštancie, žalovaný by sa dostal do nevýhodného postavenia, pretože doba splácania by bola takmer štyri roky, čo má vplyv aj na výšku úrokov z omeškania, ktoré je podľa rozsudku súdu prvej inštancie žalovaný povinný platiť až do zaplatenia dlžnej sumy. V prípade splátok určených vo výške 200,- euro mesačne bude žalovaný dlh splácať menej ako dva roky, čo nie je neprimerane dlhá doba ani pre veriteľa, ktorý ako peňažný ústav musí s takýmto spôsobom zaplatenia úverov počítat.

13. Žalobca vo svojom odvolaní poukazoval aj na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/164/2018-36 zo dňa 27.09.2018, ktorým rozhodnutie o splatnosti v splátkach zmenil tak, že priznal plnenie v lehote 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia. K tomu tvrdeniu žalobcu odvolací súd uvádza, že v tomto prípade ide o odlišné skutkové okolnosti rozhodujúce pre rozhodnutie a o neporovnateľné prípady. V prípade rozhodnutia Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/164/2018-36 zo dňa 27.09.2018 išlo o pohľadávku vo výške 1923,92 eur a mesačné splátky určil súd prvej inštancie na sumu 50,- eur. Žalovaná v predmetnom konaní dosahovala čistý mesačný príjem vo výške 840,- euro mesačne a súhlasila s tým, že dlh splatí v priebehu jedného roka. Navyše zo skutkových okolností vyplynulo, že záväzky žalovanej voči veriteľom boli vo výške 28.000,- euro, ktorá skutočnosť mohla značne sťažiť postavenie veriteľa. Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že nejde o porovnateľné okolnosti, za ktorých rozhodoval a na túto námietku žalobcu neprihliadol.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).